

וְרִזָּא דְכֻלָּא, צְדִיק, אִיהוּ יְסוּדָא דְלְעִילָא, וְאִיהוּ יְסוּדָא  
 לְתַתָּא, וּכְנֻסַת יִשְׂרָאֵל אֶתְכַלִּילַת מִצְדִיק,  
 מְלַעֲיִלָא וּמִתַּתָּא. (קנ"ג ע"ב) צְדִיק מִהֲאִי סְטָרָא, וְצְדִיק  
 מִהֲאִי סְטָרָא, יִרְתִּין לָהּ. הֵדָא הוּא דְכְּתִיב, (תהלים לז)  
 צְדִיקִים יִרְשׁוּ אֶרֶץ. יִרְשׁוּ אֶרֶץ וְדָאִי.

תָּא חֲזִי, צְדִיק אַחְסִין לָהּ לְהֲאִי אֶרֶץ, וְאֶרֶץ עֲלָהּ  
 בְּרַכָּאן בְּכָל יוֹמָא, וַיְהִיב לָהּ תַּפְנוּקִין וְעֵדוּנִין,  
 בְּנִגְיָדוֹ עֲלָהּ דְנִגִּיד עֲלָהּ, וְהָא (רל"ה ע"ב) אוֹקִימְנָא מְלָהּ.  
 וְרִזָּא דְכְּתִיב (בראשית מט) מֵאֲשֶׁר שְׁמֵנָה לְחֶמוֹ וְהוּא יִתֵּן  
 מִעֲדָנֵי מֶלֶךְ. וְעַם כָּל דָּא, מְלָהּ אַחְרָא, כְּמָה  
 דְכְּתִיב, (שיר השירים ו) רְאוּהָ בָנוֹת וַיֹּאשְׁרוּהָ, וְעַל דָּא אַמְרָה  
 לָאָה, (בראשית ל) בְּאֲשָׁרֵי כִי אֲשָׁרוּנִי בָנוֹת וְכֻלָּא שְׁפִיר. וְתָא  
 חֲזִי מִעֲלָמָא דְאֲתִי, אֶתְמַשִּׁיךְ וְנִגִּיד לְהֲאִי צְדִיק, לְמִיָּהֵב  
 תַּפְנוּקִין וְעֵדוּנִין לְהֲאִי אֶרֶץ, דְּאִיהוּ לְחֶם עוֹנִי, וְאֶתְעַבִּיד  
 לְחֶם פֻּנְג, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב, מֵאֲשֶׁר שְׁמֵנָה לְחֶמוֹ וְהוּא  
 יִתֵּן מִעֲדָנֵי מֶלֶךְ וְדָאִי, וְהָא (ע"ז ע"ב) אוֹקִימְנָא. (דף רמז ע"א)

תָּא חֲזִי, מֵאֲשֶׁר שְׁמֵנָה לְחֶמוֹ. דָּא הוּא אַתֵּר דְכֻלָּא  
 מְאֲשָׁרִין לִיָּהּ. וּמֵאִי אִיהוּ, עֲלָמָא דְאֲתִי. דְעֲלָאִי  
 וְתַתָּאִי מְאֲשָׁרִין לִיָּהּ, וּמִכְּסָפִין לִיָּהּ. שְׁמֵנָה לְחֶמוֹ, מֵאֵן,  
 עַד כָּאֵן לָא פְּרִישׁ מֵאֵן הוּא אַתֵּר. אֶלָּא, אִית לְחֶם, וְאִית  
 לְחֶם, כְּמָה דְאִית אִילְנָא, וְאִית אִילְנָא. אִית אִילְנָא

דְּחַיִּי, וְאִית אֵילָנָא דְתַלְיָיא בֵּיה מוֹתָא. אִית לָחֶם דְּאֶקְרִי  
 לָחֶם עוֹנֵי, וְאִית לָחֶם דְּאֶקְרִי לָחֶם פִּנְג. וּמֵאן אִיהוּ (לָחֶם).  
 דָּא ו', וְדָא הוּא לַחֲמ"ו, לָחֶם ו'. וְעַל דָּא פְּתִיב, (שְׁמוֹת טז)  
 הַנְּבִי מִמְטִיר לָכֶם לָחֶם מִן הַשָּׁמַיִם, מִן הַשָּׁמַיִם וְדָאִי.

וְעַל דָּא, מֵאֲשֶׁר שְׁמַנָּה לַחֲמוֹ, לָחֶם ו', דִּהָא מִיַּנְיָה אֲתָזֵן  
 הָאִי אֵילָנָא, וְהוּא מְעַטְרָא לֵיה, כְּדַכְתִּיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים  
 א) בְּעֶטְרָה שְׁעֶטְרָה לֹו אֲמוֹ. וְכַד אִיהוּ נֶקִיט, וְדָאִי הוּא  
 יִתֵּן מִעֲדֵנֵי מֶלֶךְ. וּמֵאן מֶלֶךְ. דָּא פְּנֹסֶת יִשְׂרָאֵל, דִּהָא  
 מִנְיָה אֲתָנֵנֶת, וְהוּא יְהִיב לָהּ עַל יְדָא דְצִדִּיק, דִּרְגָא  
 קְדִישָׁא אֶת קִימָא. וּמֵהֲכָא לְשָׂאֵר דִּרְגִין דִּלְתַתָּא, וְכִלְהוּ  
 כְּגוּוֹנָא דְלַעִילָא.

בְּסִפְרָא דִּרְבֵּי הַמְּנוֹנָא סָבָא, אָמַר הָכִי, מֵאֲשֶׁר שְׁמַנָּה  
 לַחֲמוֹ, (לַעִיל מִז ע"ב) דָּא לָחֶם שֶׁבֶת, דִּהָאִיהוּ פִּנְג,  
 עַל חַד תְּרִין. כְּדַכְתִּיב, (שְׁמוֹת טז) לֶקְטוּ לָחֶם מִשְׁנָה. מֵאִי  
 לָחֶם מִשְׁנָה. אֶלָּא, תְּרִי לָחֶם, לָחֶם מִן הַשָּׁמַיִם, וְלָחֶם מִן  
 הָאָרֶץ. דָּא הוּא לָחֶם פִּנְג, וְדָא הוּא לָחֶם דְּמִסְכְּנָא,  
 וּבִשְׁבֶּת אֲתַכְּלִיל לָחֶם תַּתָּאָה בְּלָחֶם עֲלָאָה, וְאֲתַבְּרֵךְ הָאִי  
 בְּגִינֵי הָאִי, וְאִיהוּ לָחֶם מִשְׁנָה.

וְתוּ הָוָה אָמַר, לָחֶם מִשְׁנָה דְשֶׁבֶת, נֶקִיט מִשְׁבֶּת עֲלָאָה,  
 דִּהָאִיהוּ נֶגִיד וְאֲנַהִיר לְכֻלָּא, וְאֲתַחְבֵּר לָחֶם בְּלָחֶם,  
 וְאִיהוּ מִשְׁנָה. וּבְכָל אֲתַר, רְזָא דְלָחֶם, נִוְקְבָא הִיא. בְּגִין

כִּךְ שֶׁמֶנֶה פְּתִיב וְלֹא שֶׁמֶן. וּכְתִיב, (בראשית מט) כִּי אִם הִלָּחֵם  
אֲשֶׁר הוּא אוֹכֵל, דָּא אֲנִתְתִּיה.

וְאִי תִימָא (שמואל א ט) וְהִלָּחֵם אוֹל מִכְּלִינוּ, וְלֹא פְּתִיב  
אוֹלֶת. שְׂאָר מְזוֹנָא לָחֵם קָרִינָן לֵיהּ, וְאִשְׁתְּמוּדְעָן  
מְלִין, מֵאֵן הוּא שְׂאָר מְזוֹנָא, וּמֵאֵן הוּא לָחֵם מִמֶּשׁ. לָחֵם  
דְּלַעִילָא, בְּכָל אֲתָר דְּכֹר, לָחֵם תִּתָּא, בְּכָל אֲתָר נּוֹקְבָא  
וְאֵנָן אֲשַׁכְּחִנָּא דְּזִמְנִין פְּתִיב דְּכֹר, וְלִזְמִנִּין נּוֹקְבָא, וְכִלָּא  
חַד מְלָה, הֵאֵי פְּהֵאֵי, וְשִׁפִּיר כִּלָּא.

תָּא חֲזִי, אֲשֶׁר, רְשִׁים לַעִילָא וְרְשִׁים לְתַתָּא, בְּתַקוּנֵי  
כִּלָּה. וְכִלְהוּ תְרִיסַר שְׁבַטִין יִמָּא קָאִים עַלֵּיהּ,  
וְאִתְתַּקֵּן בְּהוּ. הֵדָא הוּא דְּכְתִיב, (מלכים א ז) וְהֵימָּן עַלֵּיהֶם  
מִלְמַעְלָה. וְרוּזָא דְּמְלָה, אִתְתַּקֵּן לַעִילָא וְאִתְתַּקֵּן לְתַתָּא  
בְּאַרְעָא. אִתְתַּקֵּן לַעִילָא בְּתַקוּנֵין יְדִיעָן, כְּגוּוֹנָא דְּעִלְמָא  
עִלְאָה. וְאִתְתַּקֵּן לְתַתָּא בְּהֵי תְרִיסַר שְׁבַטִין כְּגוּוֹנָא  
דְּלַעִילָא. וְעַל דָּא שְׁכִינְתָא לַעִילָא וְשְׁכִינְתָא לְתַתָּא  
בְּגִינֵייהוּ (בְּגוּוֹיִיהוּ) דִּישְׂרָאֵל, וּבְתִרִיסַר שְׁבַטִין (נ"א וּבְתִרִין שְׁבַטִין)  
(נ"א וּבְתִרִין סְטִרִין) אִתְכְּלִילַת וְאִתְתַּקְנַת. אֲשֶׁר בְּתַקוּנְהָא  
קִיִּמָּא, כְּשֶׁאֵר שְׁבַטִין.

וְאִי לָאוּ דְּגָלֵי מִשָּׁה, לָא אִתְיִידַע. דְּכְתִיב, (דברים לג)  
וְטוֹבֵל בְּשֶׁמֶן רַגְלוֹ. לְאַחֲזָאָה אָן הוּא קְשָׂרָא דִּילֵיהּ  
בְּאַתְרֵיהּ, דְּאִיהוּ נְגִיד הֵהוּא מִשָּׁח רְבוּת מְלַעִילָא. בְּגִינֵי  
כִּךְ פְּתִיב, בְּרוּךְ מִבְּנִים אֲשֶׁר וְגו'.

רַבִּי שְׁמַעוֹן פָּתַח וְאָמַר נִפְתָּלִי אֵילָה שְׁלוּחָה הַנּוֹתֵן  
 אֲמַרִי שֶׁפֶר. הָא אֲתָמַר, דְּעֵלְמָא עֵלְמָא עֵלְמָא  
 דְּדְכוּרָא אִיהוּ, כִּיּוֹן דְּסִלְקָא מְלָה מְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל  
 וְלֵעִילָא, כִּלְא הוּא דְכֹר. מְנַלְן, מֵעוּלָה, אֲמַאי אֲתִקְרִי  
 עוּלָה, בְּגִין דְּסִלְקָא לְעִילָא מִן נוֹקְבָא. וּבְגִינֵי כֶּךָ, (ויקרא  
 א) עוּלָה זְכַר תְּמִים יִקְרִיבּוּ וְגו'.

אֲמַאי תְּמִים, וְכִי פִיִּסְקִי פִיִּסְקִי בְּעֵינָן לִיה, דְּאָמַר  
 תְּמִים, מֵהוּ תְּמִים. אֶלְא, כְּדַכְתִּיב, (בראשית יז)

הִתְהַלַּךְ לְפָנַי וְהָיָה תְּמִים. אִימְתִי תְּמִים, בְּשַׁעֲתָא (ס"א בְּאֲתַר)  
 דְּאֲתַגְזֹר, דְּהָא דְּכוּרָא לָא הוּי, וְלָא אֲשַׁתְּמוּדַע, אֶלְא  
 בְּהָהוּא אֲתַר דְּאִקְרִי תְּמִים. וּמֵאֵן אִיהוּ, דָּא אֲתִ קִיִּמָּא,  
 דְּבִיה אֲשַׁתְּמוּדַע דְּכוּרָא מִן נוֹקְבָא. כְּדַכְתִּיב, (בראשית ו)  
 אִישׁ צְדִיק תְּמִים הִיָּה. בְּגִינֵי כֶּךָ זְכַר תְּמִים, דְּאֲשַׁתְּמוּדַע  
 בִּיה הָאִי שְׁיִיפָא, וְלָא יִסְרוֹן לִיה.

וְאִי תִימָא, הָא כְּתִיב, (ויקרא ד) נִקְבָה תְּמִימָה. הֲכִי הוּא  
 וְדֵאִי, כְּמָה דְּאִקְרִי צְדִיק תְּמִים, כֶּךָ אִקְרִי צְדִיק  
 תְּמִימָה. בְּגִין דְּכִלְא, נְטֹלָא מִנִּיה, בְּגִינֵי כֶּךָ, עוּלָה  
 דְּסִלְקָא מִן נוֹקְבָא לְדְכוּרָא, וּמֵהָאִי אֲתַר וְלֵעִילָא, כִּלְא  
 הוּא דְּכוּרָא. וּמִן נוֹקְבָא (דף רמז ע"ב) וְלִתְתָא, כִּלְא הוּא  
 נוֹקְבָא, וְהָא אוֹקִימָנָא.

וְאִי תִימָא, הֲכִי נְמִי נוֹקְבָא דְּלֵעִילָא. אֶלְא, סִיּוּמָא

דְּגוּפָא אַחְזֵי עַל כָּל גּוּפָא דְאִיהוּ דְכֹר, רִישָׁא דְגוּפָא  
 נּוֹקְבָא, עַד דְנַחֲתִית לְסִיּוּמָא, וְכֹד סִיּוּמָא אַתְחֲזֵי, הָא  
 עֵבִיד פְּלֵא דְכֹר. אֲבָל הֵכָא, רִישָׁא וְסוּפָא נּוֹקְבָא, דְהָא  
 כָּל תְּקוּן גּוּפָא נּוֹקְבָא.

תָּא חֲזִי, חַד רְזָא עֲלָאָה אִית בְּמַלְהָ דָא, דְהָא חֲמִינָן  
 דְיַעֲקֹב בְּרִיךְ לְיוֹסֵף בְּגוּ אַחוּהִי, כִּיּוֹן דְמַנִּי קוּדְשָׁא  
 בְּרִיךְ הוּא אַרְבַּע דְגָלִים בְּשִׁכְיַנְתָּא, בְּתַרִּיסַר שְׁבַטִין  
 לְאַתְתְּקִנָּא בְּהוּ, גָרַע מַנְיִיהוּ לְיוֹסֵף, וְשׁוּי לְאַפְרִים  
 בְּאַתְרִיהּ. מְאִי טַעְמָא אֲסַתְלַק יוֹסֵף מַנְיִיהוּ. אִי תִימָא  
 בְּגִין חוּבוּי, לָאוּ הֵכִי, דְהָא זַפְאָה אִיהוּ.

אַלָּא, רְזָא דְמַלְהָ, יוֹסֵף רְשִׁימָא דְדְכוּרָא הוּוּ, דְכְתִיב  
 בֶּן פּוֹרְתַת יוֹסֵף בֶּן פּוֹרְתַת עָלִי עֵינַי. וְכְתִיב מִשָּׁם  
 רוּעָה אֲבִן יִשְׂרָאֵל, מִתְמָן אַתְזִין הָאִי אֲבִן יִשְׂרָאֵל. אֲבִן,  
 דָּא כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל, וְעֲלָה אֲמַר דּוּד (תהלים קיח) אֲבִן מִאֲסוּ  
 הַבּוֹנִים הִיְתָה לְרֵאשִׁית פְּנֵה. וּבְגִין דְיֹסֵף אִיהוּ רְשִׁימוּ  
 דְדְכוּרָא, אֲקָרִי יוֹסֵף הַצַּדִּיק, דְהָא אִיהוּ צַדִּיק וְדָאִי,  
 מִשָּׁם רוּעָה אֲבִן יִשְׂרָאֵל.

וּבְגִין דְכָל תְּקוּנֵי שְׁכִינְתָּא אֵינּוּן נּוֹקְבָן, אֲסַתְלַק יוֹסֵף  
 מִתְמָן, וְאַתְמַנִּי תַּחֲוֹתֶיהָ אֲפְרִים, וְאִיהוּ נּוֹקְבָא  
 לְתַקוּנָהָא. וּבְגִין דְאִיהוּ הֵכִי, אַתְמַנִּי לְסִטְר מְעָרְב, אַתְר  
 דְנוֹקְבָא שְׂרִיא, וְהָהוּא רְשִׁימוּ דְאִיהוּ דְכוּרָא, אֲסַתְלַק

מִתְקוֹנְנָהּ, בְּגִין דְּאִיהוּ עֲלֵמָא דְנוֹקְבָא, וְלֹא עֲלֵמָא  
דְּדְכוּרָא, וְכֹל תְּקוּנָהּא בְּעֵינֵי נוֹקְבֵי.

וּבְגִין כֶּךָ, יוֹסֵף דְּאִיהוּ צְדִיק, אֶסְתַּלַּק מִתְקוּנָהּא,  
וְאֶתְמַנֵּי אַפְרִים תְּחוּתִיהּ. וְעַל דָּא, כִּלְהוּ תְרִיסַר  
שְׁבֻטִין, תְּקוּנֵי שְׁכִינְתָא אֵינוּן, וְכִלְהוּ בְּעֵינֵי כְּגוּוּנָא  
דְּלְעִילָא, בַּר דְּרָגָא דְּצְדִיק, דְּאִיהוּ עֶבֶד כָּל שְׁיִיפִין  
דְּכַר, וְלֹא בְּעֵי לְאַכְחָשָׁא (נ"א ל'יה).

נִפְתָּלִי אֵילָה שְׁלוּחָה הַנּוֹתֵן אִמְרֵי שְׁפָר, הֵינּוּ דְכְּתִיב,  
(שִׁיר הַשִּׁירִים ד) וּמְדַבֵּר נְאוּה, בְּגִין דְּקוּל מְדַבֵּר לִיה  
לְדְבוּר, וְלִית קוּל בְּלֹא דְבוּר. וְהֵהוּא קוּל אֶשְׁתַּלַּח מֵאַתֵּר  
עֲמִיקָא דְּלְעִילָא, וְשְׁלִיחַ מְקַמֵּיהּ, לְאַנְהָגָא לְדְבוּר, דְּהֵא  
לִית קוּל בְּלֹא דְבוּר, וְלֹא דְבוּר בְּלֹא קוּל. וְדָא כִּלְל  
דְּצְרִיךְ לְפָרְט, וּפָרְט דְּצְרִיךְ לְכִלְל. וְדָא קוּל נִפְקָא  
מִדְרוּם, וּמְדַבֵּר לְמַעְרַב, יְרִית לְתַרִּין סְטְרִין. וְדָא הוּא  
דְּכְתִיב, (דְּבָרִים לג) וּלְנִפְתָּלִי אָמַר וְגו', יָם וְדְרוּם יְרָשָׁה,  
לְעִילָא דְּכַר, לְתַתָּא נוֹקְבָא, בְּגִין כֶּךָ נִפְתָּלִי אֵילָה  
שְׁלוּחָה נוֹקְבָא לְתַתָּא. כְּגוּוּנָא דָּא דְּכַר לְעִילָא, דְּכְתִיב  
הַנּוֹתֵן אִמְרֵי שְׁפָר, הַנּוֹתֵן כְּתִיב, וְלֹא הַנּוֹתֵן.

תָּא חֲזִי, מַחְשְׁבָה רֵאשִׁיתָא דְּכֻלָּא, וּבְגִין דְּאִיהִי  
מַחְשְׁבָה, אִיהִי לְגוּ סְתִימָא וְלֹא אֶתִּידַע. כֶּךָ  
אֶתְפֹּשֵׁט הָאִי מַחְשְׁבָה יְתִיר, אֶתִּיא לְאַתֵּר דְּרוּחָא שְׂרִיא,

וְכֹד מָטִי לְהֵהוּא אֶתֶר אֶקְרִי בִּינָה, וְהָא לָאו סְתִים  
 כְּדִקְדַּמִּיתָא, וְאִף עַל גַּב דְּאִיהוּ סְתִים, הָאִי רוּחָא  
 אֲתַפְּשֵׁט, וְאִפִּיק קָלָא, כְּלִיל מֵאֲשָׁא וּמִיָּא וְרוּחָא, דְּאִינוּן  
 צָפוּן וְדָרוּם וּמְזֻרְחָה. וְהָאִי קָלָא, כְּלָלָא דְכָל שְׂאָר חֵילִין,  
 וְקָלָא דָּא מְדַבֵּר לְדַבּוּר, וְדָא יְהִיב מְלָה בְּתַקּוּנָא, בְּגִין  
 דְּקוּל אֲשֶׁתִּלַּח מֵאֶתֶר דְּרוּחָא, וְאֲתִי לְדַבְרָא מְלָה,  
 לְאַפְקָא מְלִין תְּרִיצִין.

וְכֹד תְּסַתְּפַל בְּדַרְגִּין, הוּא מַחְשָׁבָה, הוּא בִּינָה, הוּא  
 קוּל, הוּא דַּבּוּר, וְכָלָא חֵד, וְהִיא הִיא מַחְשָׁבָה,  
 רֵאשִׁיתָא דְכָלָא, וְלָא הוּי פְּרוּדָה, אֶלָּא כְּלָא חֵד, וְקִשּׁוּרָא  
 חֵד, דְּאִיהוּ מַחְשָׁבָה מִמֶּשׁ אֲתַקְשֵׁר בְּאִין, וְלָא אֲתַפְּרֵשׁ  
 לְעֵלְמִין, וְדָא הוּא (זְכַרְיָה יד) ה' אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד. וְעַל דָּא,  
 הַנּוֹתָן אֲמַרִי שְׁפָר כְּתִיב, דָּא גּוּפָא.

סִיּוּמָא דְגּוּפָא דָּא, דְּכְתִיב בֵּין פּוֹרְת יוֹסֵף בֵּין פּוֹרְת עֲלִי  
 עֵין, אֲמַאי תְּרִי זְמַנִּי. אֶלָּא בֵּין פּוֹרְת לְעֵילָא. בֵּין  
 פּוֹרְת לְתַתָּא. וְאֲמַאי לָאו אִיהוּ בֵּין פּוֹרְת לְתַתָּא, בְּתַקּוּנֵי  
 מְטְרוּנִיתָא. בְּגִין דְּבָנוֹת צְעָדָה, לְמַהוּי עֲלִי שׁוּר, דְּבַעֲיִין  
 בָּנוֹת לְתַקּוּנָהָא וְלָא בָּנִים. כְּמָא דָּאֲתָ אָמַר, (מְשֻׁלֵי לֵא) רַבּוֹת  
 בָּנוֹת עָשׂוּ חֵיל וְגו'. רַבּוֹת בָּנוֹת עָשׂוּ חֵיל, אֶלִין תְּרִיסַר  
 שְׁבַטִין.

תָּא חֲזִי, מְלַכּוּתָא קַדִּישָׁא, לָא קַבִּיל מְלַכּוּתָא קַדִּישָׁא

שְׁלִימָתָא, עַד דְּאַתְחַבֵּר בְּאַבְהֵן, וְכַד אֶתְחַבֵּר בְּאַבְהֵן,  
 אֶתְבְּנִי בְּנִינָא שְׁלִימָא (בְּבִנְיָנָא שְׁלִימָא) מֵעֲלָמָא (דף רמז ע"א)  
 עֲלָאָה, דְּאִיהוּ עֲלָמָא דְּדְכוּרָא, וְעֲלָמָא עֲלָאָה אֶקְרִי ז' ו'  
 שְׁנִין, בְּגִין דְּכָלְהוּ ז' שְׁנִין בֵּיתָא.

וְסִימְנִיךְ (מלכים א' ו') וַיִּבְנֶהוּ שְׁבַע שָׁנִים, דָּא עֲלָמָא עֲלָאָה,  
 וְלֹא כְּתִיב בְּשֶׁבַע שָׁנִים, כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר, (שמות  
 לא) כִּי יִשָּׁשׂת יָמִים עָשָׂה ה' אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, וְלֹא  
 כְּתִיב בְּשֶׁשֶׁת וּכְתִיב, (בראשית ב') אֱלֹהִים תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם  
 וְהָאָרֶץ בְּהִבְרָאָם, בְּאַבְרָהָם. וְאַבְרָהָם, ז' יָמִים אֶקְרִי,  
 וּבֵיהּ אֶתְבְּנִי עֲלָמָא עֲלָאָה, (ס"א כְּגִוּוֹנָא דָּא וַיִּבְנֶהוּ שְׁבַע שָׁנִים) וְאַלְיָן  
 אֶקְרוּן עֲלָמָא דְּדְכוּרָא (ס"א וּבֵיהּ אֶתְבְּנִי עֲלָמָא לְתַתָּא).

כְּגִוּוֹנָא דָּא לְתַתָּא אִית שְׁנִין, רְזָא דְּעֲלָמָא תַתָּאָה,  
 וְרְזָא דָּא, דְּכְתִיב, (מלכים א' ה') ז' יָמִים וְז' יָמִים י"ד  
 יוֹם. דְּכִיּוֹן דְּאָמַר שְׁבַעַת יָמִים וְשְׁבַעַת יָמִים, לָא יִדְעֻנָּא  
 דְּאַרְבִּיסַר אֵינּוֹן. אֶלָּא, לְאַחְזָאָה עֲלָמָא עֲלָאָה, וְעֲלָמָא  
 תַתָּאָה. וְאֵינּוֹן שְׁבַעַת יָמִים וְשְׁבַעַת יָמִים. אֶלְיָן דְּכוּרִין,  
 וְאַלְיָן נוֹקְבִין. אֶלְיָן נוֹקְבִי הֵאֵי עֲלָמָא עֲלִיָּהּ. דְּכְתִיב,  
 (משלי לא) רַבּוֹת בָּנוֹת עָשׂוּ חָיִל, אֶלְיָן תְּרִיסַר שְׁבַטִין,  
 דְּאֵינּוֹן עָשׂוּ חָיִל. כְּדְכְתִיב, (במדבר ב') כָּל הַפְּקוּדִים לְמַחְנֵה  
 יְהוּדָה וְגו', וְכֵן כְּלָהּ.

וְאִי תִימָא רַבּוֹת, וְהֵא תְרִיסַר אֵינּוֹן, וְלֹא יִתִיר, בַּר



הַהוּא חֵיל דְּעַבְדּוֹ, מֵאֵי רַבּוּת. אֲלֵא כְּמָה דְּכַתִּיב, (בראשית  
 טז) זַעֲקַת סְדוּם וְעִמּוֹרָה פִּי רַבָּה, כְּמוֹ גְדֻלָּהּ. וְכֵן רַבּוּת  
 גְּדוּלוֹת, עֲלָאִין, וְרַבְרַבִּין עַל כֻּלָּא. וְאֵלִין אֲקָרוּן חֵיות  
 גְּדוּלוֹת. עָשׂוּ חֵיל, הַהוּא חֵיל דְּעַבְדּוֹ דְּסַמִּיכִין עַלֵּיהּוּ,  
 אֲקָרוּן חֵיות קְטַנּוֹת עִם גְּדוּלוֹת, לְאֵתְחַבְּרָא כְּחַדָּא,  
 לְאֵתְתַקְנָא בְּהוּ מְטְרוֹנִיתָא, לְמַחְדֵי בְּהוּ עֲלָאִין וְתַתְּאִין.  
 כְּמָא דְּאֵתְ אֲמַר, (תהלים קד) לְוִיתֵן זֶה יִצְרֵת לְשַׁחַק בּוֹ, בְּגִינֵי  
 כֶּף רַבּוּת בְּנוֹת עָשׂוּ חֵיל. (ס"א וְאֵתְ עֲלִית עַל בְּלָנָה כְּמָא דְּאֵתְ אֲמַר, (מלכים  
 טא) עוֹמֵד עַל שְׁנֵי עָשָׂר בְּקָר שְׁלֹשָׁה פּוֹנִים צְפוֹנָה וְשְׁלֹשָׁה  
 וּגּו' וְכַתִּיב וְהָיָה עֲלֵיהֶם מְלִמְעָלָה הֵינּוּ וְאֵתְ עֲלִית עַל  
 כְּלָנָה).

וְעַל דָּא בְּנוֹת צְעָדָה עֲלֵי שׁוּר. בְּנוֹת צְעָדָה, צְעָדוֹת  
 מְבַעֵי לֵיהּ, אֲלֵא הַהוּא עֵין דְּכַתִּיב לְעֵילָא, וּמֵאֵן  
 אֵיהּ, עֵין מְשַׁפֵּט, וְאֵיהּ קָאִים עֲלֵי עֵין, וְאֵיהּ עֵין,  
 צְעָדָה, וּפְסַעַת לְמִיטַל בְּנוֹת לְתַקּוּנָהָא, וְהֵינּוּ בְּנוֹת  
 צְעָדָה, וְלֹא בְּנִים, בְּנוֹת צְעָדָה, אֲסַתְּכַלַּת לְתַקּוּנָהָא,  
 וְלֹא בְּנִים. וַיִּמְרְרוּהוּ וְרַבּוּ, בְּאֲסַתְּכַלּוּתָא דְּרַחֲמֵמוּ לְגַבִּיָּה.  
 כְּדַכְּתִיב, (שיר השירים ו) הִסְבִּי עֵינַיךָ מִנְּגִדֵי שֶׁהֵם הִרְהִיבוּנִי.  
 וְעַל דָּא וַיִּשְׁטְמוּהוּ בְּעֲלֵי חֲצִים.

וְתִשָּׁב בְּאֵיתָן קִשְׁתּוֹ דָּא קִשְׁתָּהּ. מֵה קִשְׁתָּהּ דָּא בַת זּוּגּוֹ.  
 בְּאֵיתָן, תּוֹקְפָא אֲלַבִּישֵׁת עֲלוּי, דְּלֹא אַחֲלִשְׁתָּהּ

חֵילָא, דְּהָא יַדְעַת דְּיוֹסֶף לֹא יִסְטִי בְּהֵוּא דְרָגָא, דְּאֵת  
קַיִימָא דִּילֵיהּ, לִימִינָא וְלִשְׂמָאלָא.

וַיִּפְּזוּ, מֵאֵי וַיִּפְּזוּ. אֶלָּא כְּדַכְתִּיב, (תהלים יט) הַנְּחַמְדִּים  
מִזֶּהָב וּמִפָּזָר רַב. וְכַתִּיב, (איוב כח) וּתְמוֹרְתָהּ כְּלֵי פֶזָה.  
אֲתֵיִיקְרוּ דְרוּעוּי בְּמַרְגְּלִיתָא עֲלָאָה. מִיַּדֵּי אַבִּיר יַעֲקֹב,  
מֵאֵינֹן תִּרִין סְטָרִין, דְּאֲתַקִּיף בְּהוּ יַעֲקֹב. מִשָּׁם רוּעָה אֲבָן  
יִשְׂרָאֵל, מִתְּמָן אֲתִזֹּן הֵהוּא אֲבָן יִקְרָא, כְּדַקְאֲמַרְן. תּוּ,  
מֵאֵינֹן תִּרִיסַר סְטָרִין, אֲתִזֹּן הֵהוּא אֲבָן יִקְרָא, דְּאֵינֹן  
צָפוֹן וְדָרוֹם, וְהִיא אֲתֵיִיִּהֶבֶת בֵּינֵיִיהוּ, וְאֲתַבְּרַכָּא מִנֵּיִיהוּ,  
וְאֲתִזְנָא מִנְּהוֹן עַל (דרגא) יְדָא דְצַדִּיק.

תָּא חֲזִי, לְיוֹסֶף אֲתוֹסֶף לִיהּ בְּרַכָּה אַחְרָא, כְּמָא דְאֵת  
אָמַר, מֵאֵל אַבִּיךָ וַיַּעֲזֹרְךָ וְגו'. הָאֵי קָרָא קְשִׁיא.  
מֵאֵל אַבִּיךָ, אֵל אַבִּיךָ יַעֲזֹרְךָ מִבְּעֵי לִיהּ. מֵאֵי מֵאֵל אַבִּיךָ  
וְלִבְתַּר יַעֲזֹרְךָ. וְאֵת שְׂדֵי, וְאֵל שְׂדֵי מִבְּעֵי לִיהּ, כְּמָה  
דְּכַתִּיב, (בראשית מג) וְאֵל שְׂדֵי יִתֵּן לָכֶם רַחֲמִים לְפָנַי הָאִישׁ.  
וַיְבָרְכֶךָ, וַיְבָרְכֶךָ מִבְּעֵי לִיהּ.

אֶלָּא אַחְסִין לִיהּ לְעֵילָא וְתַתָּא. אַחְסִין לִיהּ לְעֵילָא,  
מֵאֵל אַבִּיךָ, דְּאֵיהוּ אַחְסִנָּא עֲלָאָה, אֲתַר דְּאֲקָרִי  
שְׁמַיִם. וַיַּעֲזֹרְךָ, בְּגִין דְּלֹא יַחְלִיף הָאֵי אֲתַר לְאֲתַר אַחְרָא,  
וְסִיּוּעָא דִּילֵיהּ לִיְהוּי מֵאֲתַר דָּא, וְלֹא מֵאַחְרָא.  
וְאֵת שְׂדֵי, מַהוּ וְאֵת שְׂדֵי, אֶלָּא, אֵיהוּ דְרָגָא אַחְרָא

תַּתָּאָה, דִּהָא תַּנִּינָן, בְּכָל אַתְר אַתְּ ה', דָּא שְׂכִינְתָּא, כְּמוֹ  
 (ישעיה ו) וַאֲרָא אַתְּ ה', אַתְּ לְרַבּוּת. וְאַתְּ לְאַכְלָלָא יוֹם  
 בְּלִילָה, וְלִילָה בְּיוֹם, כְּדַכְתִּיב וְאַתְּ שְׂד"י, דִּהָא מִתְמָן  
 נִפְקִין בְּרַכָּאן לְבְרַכָּא עֲלֵמִין.

תו, אַמַּאי לָא קָאֵמַר וְאֵל שְׂדִי, דִּהָא הָכָא נְמִי מִשְׁמַע  
 כְּדַקְאֵמְרִינָן. דְּכַתִּיב, וְאֵל שְׂדִי יִתֵּן לָכֶם רַחֲמִים,  
 כִּלְא אַתְר חַד הוּא, אַמַּאי שְׂבַק ל' וְכַתַּב ת'. אֵלָא רִזָּא  
 אִיהוּ, דְּכַד אִינּוּן שְׂבִילִין נִפְקִין מֵעִילָא, (דף רמז ע"ב) כִּלְלָא  
 דְּאוּרִייתָא, אַחְסִין שְׁמִים. כְּמָא דְאַתְּ אֵמַר אַתְּ הַשְׁמִים,  
 כִּלְלָא דְכ"ב אַתּוּן. וּמַהְכָּא נִפְקִי לְתוֹרָה שְׂבַעַל פּוּה  
 דְּאַקְרִי אַרְץ, כְּדַקְאֵמְרִינָן וְאַתְּ הָאָרֶץ, כִּלְלָא דְכ"ב  
 אַתּוּן. וְשְׁמִים כִּלְלִיל כִּלְלָא כְּחַדָּא, וְכַדִּין מִתְעַטְרָא סִיְהָרָא  
 בְּכִלְלָא, וְיִתְבָּא בְּאַשְׁלָמוּתָא, וּבְרַכָּאן נִגְדִין כְּדִין מִתְמָן,  
 וְעַל דָּא וְאַתְּ שְׂדִי.

וַיְבָרְכֶךָ, בְּגִין דִּיְהָא לִיָּה קִיּוּם תְּדִיר וַיִּתִּיר, דִּהָא בְּכָל  
 אַתְר דְּאִית בֵּיה וְא"ו, תּוֹסַפֵּת אִית לִיָּה,  
 וְקִיּוּמָא. עַד כָּאן כִּלְלִיל, וְלְבַתֵּר עֶבֶד פֶּרֶט, דְּכַתִּיב בְּרַכּוֹת  
 שְׁמִים וְגו':

בְּרַכּוֹת אָבִיךָ גָּבְרוּ עַל בְּרַכּוֹת הוֹרֵי. בְּרַכּוֹת אָבִיךָ גָּבְרוּ  
 וְדַאי, דִּהָא יַעֲקֹב אַחְסִין שְׂבַחָא דְכִלְלָא, יִתִּיר  
 מֵאַבְהֹן, דִּהָא הוּא שְׁלִים הוּה בְּכִלְלָא. וְכִלְלָא יֵהֵב לִיָּה

לְיוֹסֵף, מֵאֵי טַעֲמָא. בְּגִין דְּהָכִי אֲתַחֲזִי, דְּהָא צְדִיק כִּלְא  
 נְטִיל, וְאַחֲסִין כִּלְא כְּחֻדָּא, וְכֹל בְּרַכָּאן בִּיה שְׂרִיין. הוּא  
 אָרִיק בְּרַכָּאן מֵרִישָׁא לְעֵילָא, וְכֹל שְׂיִיפֵי גּוֹפָא כִּלְהוּ  
 אֲתַתְּקֹנן, לְאַרְקָא בִּיה בְּרַכָּאן, וְכִדִּין אֲתַעְבִּיד נְהַר  
 דְּנַפְיָק מֵעֶדן.

מֵאֵי מֵעֶדן, אֶלָּא, בְּכֹל שַׁעְתָּא דְּכֹל שְׂיִיפִין יִתְבִּין  
 בְּקִשׁוּרָא חֻדָּא, וְאִינוּן בְּעֵדוּנָא דְּתִיאֻבְתָּא מֵרִישָׁא  
 לְעֵילָא וְלִתְתָּא, וְכִלְהוּ מֵעֵדוּנָא וְתִיאֻבְתָּא דְּלֵהוּן,  
 מְרִיקִין בִּיה, וְאֲתַעְבִּיד נְהַר דְּנָגִיד וְנַפְיָק מֵעֶדן וְדֵאֵי. תוּ  
 מֵעֶדן מִחֲכֻמָּה עֲלָאָה, נָגִיד כִּלְא לְאַתְמִשְׁכָּא, וְעָבִיד  
 נְהָרָא, וְאַתְמִשְׁכָּא עַד דְּמִטִּי לְהָאֵי דְּרָגָא, וְכִדִּין כִּלְא  
 בְּבְרַכָּאן, וְכִלְא חַד.

עַד תְּאוֹת גְּבַעוֹת עוֹלָם, (ס"א דְּהָאֵי עַד) תִּיאֻבְתָּא דְּאִינוּן  
 גְּבַעוֹת עוֹלָם. וּמֵאֵי נִינְהוּ, תְּרִי נוֹקְבֵי. חַד לְעֵילָא,  
 וְחַד לְתַתָּא, דְּכֹל חַד אֶקְרִי עוֹלָם. וְתִיאֻבְתָּא דְּכֹל שְׂיִיפֵי  
 גּוֹפָא, בְּאִינוּן תְּרִין אֲמָהָן. תִּיאֻבְתָּא לְיִנְקָא מֵאֲמָא  
 עֲלָאָה. תִּיאֻבְתָּא לְאַתְקִשְׁרָא בְּאֲמָא תַתָּאָה. וְתִיאֻבְתָּא  
 דְּכִלְא חַד, בְּגִין כֶּף כִּלְהוּ, (כְּדָקָא חֲזִי). תַּהֲיִינָה לְרֵאשִׁי יוֹסֵף  
 וְגו', לְאַתְבְּרָכָא הֵהוּא דְּרָגָא דְּצְדִיק, וְלִנְטִלָא כִּלְא.  
 כְּדָקָא חֲזִי.

זְכַאִין אִינוּן דְּאֶקְרוּן צְדִיקִים, דְּהָא צְדִיק לָא אֶקְרִי,

אָלָא מֵאֵן דְּנָטִיר הָאִי דְרָגָא, הָאִי אָת קִימָא קְדִישָׁא.  
 זְכָאִין אִינוּן בְּעֵלְמָא דִּין, וּבְעֵלְמָא דְאַתִּי. נְפָקוּ מִן  
 מְעֵרְתָא, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כָּל חַד וְחַד לֵימָא מְלָה,  
 וְנִיהֵךְ בְּאַרְחָא.

פְּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר קָרָא אֲבִתְרִיהּ, בְּנִימִין זָאב יִטְרַף וְגו'.

בְּנִימִין זָאב יִטְרַף, זָאב אִמְאִי. אָלָא בְּגִין דְהָכִי  
 אֲתֵרְשִׁים בְּכִרְסֵיִיא, דְהָא כָּל חִיוּן רַבְרַבִּין זְעִירִין רְשִׁימִין  
 תַּמָּן. כְּמָה דְכְּתִיב, (תהלים קד) חֵיוֹת קִטְנוֹת עִם גְּדוֹלוֹת.  
 וְכִרְסֵיִיא דְעֵבֵד שְׁלֵמָה, הָכִי אֲתֵרְשִׁים, כְּגוּוֹנָא דְלְעִילָא.  
 תוּ זָאב יִטְרַף, דְהָא מְזִבַּח בְּחוֹלְקִיָּה הוּוּה. וּמְזִבַּח אִיהוּ  
 זָאב. דְאִי תִימָא בְּנִימִין אִיהוּ זָאב, לָאו הָכִי. אָלָא מְזִבַּח  
 דְהוּוּה בְּחוֹלְקִיָּה, הוּוּא זָאב, דְהוּוּה אָכִיל בְּשָׂרָא כָּל יוֹמָא  
 וּבְנִימִין הוּוּה זָן לֵיהּ, בְּגִין דְהָא בְּחוֹלְקִיָּה הוּוּה, כְּבִיכּוֹל  
 אִיהוּ מְפָרְנִס וְזָן לְהָאִי זָאב. תוּ זָאב יִטְרַף, זָאב יִזּוּן.  
 וּמֵאֵן אִיהוּ, אִילִין מְאָרִי דְבָבוּ, דְאִינוּן קִימִי לְעִילָא  
 לְקִטְרָגָא, וְכִלְהוּ אֲתֵהֲנוּ וְאֲתֵתְקִנּוּ מְקַרְבָּנָא, וּמִתְעָרִי  
 אֲתֵעֲרוּתָא לְעִילָא.

בְּבִקְרָא יֵאכֹל עַד וְלַעֲרַב יַחְלִק שְׁלָל. מֵאִי בְּבִקְרָא יֵאכֹל עַד.  
 אָלָא בְּצַפְרָא, דְאֲבִרְהֵם אֲתֵעַר בְּעֵלְמָא, וְשַׁעֲתָא דְרַעוּא  
 אֲשַׁתְּכַח, קַרְבָּנָא עֵבֵד אֲתֵעֲרוּתָא וְנִיחָא וְסִלְקָא עַד  
 ע"ד. הֵהוּא אֲתֵר, דְכְּתִיב, (דברים ל) וְשַׁבַּת עַד ה' אֱלֹהֶיךָ.

תוּ בַּבֶּקֶר, מֵאֵי בַּבֶּקֶר, דָּא אַבְרָהָם כְּדִקְאִמְרֵן, דְּכְתִיב,  
 (בראשית כב) וַיִּשְׁכֶם אַבְרָהָם בַּבֶּקֶר, בְּזִמְנָא דְרַעְוָא אֲשַׁתְּכַח,  
 בְּהֵיא שִׁעְתָּא לָא הוּוּ אָכִיל קֶרְבְּנָא אַחְרָא, וּמֵאן הוּוּ  
 אָכִיל, הֵהוּא אַתְר דְּאֶקְרִי ע"ד, וְאִיהוּ כְּרִסְיָא  
 עֲלָאָה, דְּאִיהוּ עֲדִי עַד, כְּדְכְתִיב עֲדִי עַד וְגו'. וְזִמְן  
 אָכִילָה, בְּצַפְרָא דְע"ד הוּא, וְהֵאֵי עַד, (הכבי נמז) לְעִילָא (הכבי  
 אַתְקְרִי), דְּכְתִיב, (ישעיה כו) בְּטַחוּ בְּיַי עֲדִי עַד. וּבַבֶּקֶר, הֵיִינוּ  
 קֶרְבֵּן לַה', וְדֵאֵי. יֵאכֹל עַד, וְלֹא אַחְרָא.

תְּנַנָּא סְלִיק, וְאַתְעָרוּתָא דְרַחֲמֵי קִשִׁיר, וְאַתְעָר לְעִילָא  
 וְקִיִּמָּא דָּא לְקַבֵּל דָּא, (דף רמח ע"א) וְנוֹרָא (נ"א וְשֶׁרָגָא) דְלִיק,  
 וְאַנְהִיר בְּהֵאֵי אַתְעָרוּתָא דְלַתְתָּא. וְכַהֲנָא אַתְעָר, וְלִיּוֹאֵי  
 מִשְׁבַּחֵן, וְאַחְזִיין חִידוּ, וּכְדִין חֲמָרָא אַתְנַסֵּךְ, לְאַתְקִשְׂרָא  
 בְּמֵיא, וְחֲמָרָא נְהִיר וְאַחְזִי חִידוּ, בְּגִינֵי כֶּךָ, חֲמָרָא טַב  
 לַתְתָּא, לְאַחְזָאָה חִידוּ, לְחֲמָרָא אַחְרָא דְלְעִילָא, וְכֹלָא  
 אַתְעָר, לְאַתְקִשְׂרָא שְׂמָאלָא בִּימִינָא.

וְלַחֵם דְּאִיהוּ (ויקרא רמ"ז ע"א) סֶלֶת, מְלֻכּוּתָא דְאַתְעָר  
 אַתְעָרוּתָא, נְקֻטִין לָהּ שְׂמָאלָא בִּימִינָא, וּמְקֻשְׂרֵי לָהּ  
 בְּגוּפָא, וּכְדִין נְגִיד מִשְׁחָא עֲלָאָה, וְלִקְטָא לִיהַ עַל יְדָא  
 דְצַדִּיק. וְעַל דָּא בְּעֵי לְמַעְבַּד אַתְעָרוּתָא דְסֶלֶת בְּמִשְׁחָא,  
 וְאַתְקִשְׂר כֹּלָא כְּחֲדָא, וּכְדִין עֲדוּנָא וְנִיחִין דִּיחֻדָּא חַד,  
 וְלִקְטִין עֲדוּנָא וְנִיחָא דִּיחֻדָּא, כֹּל אֵינוֹן כְּתָרִין,

וְאֶתְקַשֶּׁר דָּא בְדָא, וְאֶתְנַהִיר סִיְהָרָא, וְאֶתְקַשֶּׁרָא  
בְּשִׁמְשָׁא, וַיְתִיב כִּלְא בְּעֵדוּנָא.

וּכְדִין קָרְבַּן לֵיִי, וְלֹא לְאַחֲרָא. וְעַל דָּא, בְּבִקְרָא יֹאכֵל עַד,  
וְלֹא לְאַחֲרָא (עד), יֹאכֵל עַד, וַיִּתְעַדֵּן וַיִּתְקַשֶּׁר בְּקַשׁוּרִיהָ  
בְּקַדְמִיתָא. אִימַתִּי, בְּבִקְרָא. דְּבַעֵי לְאַתְבָּרְכָא שְׁמָא  
קַדִּישָׁא בְּקַדְמִיתָא, וְלִבְתַּר יִתְבָּרְכוּן אַחֲרָנִין.

וְעַל דָּא, אֲסִיר לִיהָ לְבַר נָשׁ לְבָרְכָא לְחַבְרִיהָ בְּצַפְרָא,  
עַד דִּיבְרַךְ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּאִיהוּ בְּעֵי לְאַתְבָּרְכָא  
בְּרִישָׁא, וְהֵינּוּ בְּבִקְרָא יֹאכֵל עַד. וְלִבְתַּר יִתְבָּרְכוּן אַחֲרָנִין,  
וְלַעֲרַב יַחְלֵק שְׁלָל. דְּהָא קָרְבָּנוֹת דְּהוּוּ בְּרִישָׁא, כִּלְא  
אֶתְקַרַּב לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאֶתְעָרוּתָא סְלָקָא תַּמָּן.  
וּבְגִין דְּהָא הוּא אֶתְבָּרַךְ, הוּוּ מְקַשֶּׁר קַשְׁרִין לְכָל שְׁאָר  
חִילִין עֲלָאִין, וּמְפָלִיג לֹון בְּרַכָּאן, לְכָל חַד וְחַד כְּדָקָא  
חֲזִי וַיְאוֹת לִיהָ, וּמִתְבַּסְּמֵן עַלְמִין, וְאֶתְבָּרְכָאן עֲלָאִין  
וְתַתְּאִין.

וְהֵינּוּ רוּזָא דְכְּתִיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים ה) אֲכַלְתִּי יַעֲרֵי עִם דְּבִשִׁי  
וְגו', בְּקַדְמִיתָא, לְבַתַּר פְּלִיג לְכַלְהוּ, וְאָמַר, אֲכָלוּ רַעִים  
שְׁתוּ וּשְׁכְּרוּ דוּדִים. אָרִיק בְּרַכָּאן לְכַלְהוּ, וּמְפָלִיג לֹון,  
לְכָל חַד וְחַד כְּדָקָא חֲזִי לִיהָ, וְעַל דָּא וְלַעֲרַב יַחְלֵק שְׁלָל.  
דְּהָא שְׁמָא קַדִּישָׁא יִתְבָּרַךְ בְּקַדְמִיתָא, וְהַשְׁתָּא פְּלִיג  
בְּרַכָּאן לְכַלְהוּ עַלְמִין. דְּלֹא תִימָא דְקָרְבָּנָא מִתְקַרַּב לֹון,

וְלֹא לְשׁוּם חֵילָא אַחְרָא, אֱלֹא כֹּלָא מִתְקַרְב לְקוּדְשָׁא  
 בְּרִיךְ הוּא, וְהוּא אָרִיק בְּרַכָּאן, וּמִפְּלִיג בְּרַכָּאן לְכֻלְהוּ  
 עַלְמִין, וּבְגִין כֶּךָ קָרְבַּן לֵי, וְלֹא לְאַחְרָא.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּרִי, שְׁפִיר קָא אֲמַרְתָּ. תּוּ אֲתַעְרוּתָא  
 אַחְרָא דְקַרְבְּנָא, כֹּלָא בְּגִין לְאַמְשַׁכָּא בְּרַכָּאן, וְלֹאֲתַעְרָא  
 בְּרַכָּאן, דִּיתְבְּרַכּוּן כֻּלְהוּ עַלְמִין. בְּקַדְמִיתָא קָרְבַּן לֵי,  
 וְלֹא לְאַחְרָא, הַשְׁתָּא תְּקַרְיָבוּ אֶת קַרְבְּנְכֶם, דִּיתְקַשְׁרוּן  
 כֻּלְהוּ עַלְמִין כְּחֵדָא, וַיִּתְחַבְּרוּ וַיִּתְבְּרַכּוּן עַלְאֵי וְתַתְּאֵי.

פְּתַח רַבִּי אָבָא וְאָמַר קָרָא אַבְתְּרִיה, כָּל אֵלֶּה שְׁבִטֵי  
 יִשְׂרָאֵל שְׁנַיִם עָשָׂר וְגו', כָּל אֵלֶּה שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל, אֵלֶּה  
 שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל מִבְּעֵי לֵיה, מֵאֵי כָּל אֵלֶּה. אֱלֹא, לְאַחְבְּרָא  
 (ס"א לַמְּחַתֵּם) לֹוּן, בְּאַתֵּר דְּכָל בְּרַכָּאן מְרִיקִין תַּמָּן. שְׁנַיִם  
 עָשָׂר. שְׁנַיִם עָשָׂר וַדְּאֵי, קְשָׁרִין דְּתַקּוּנֵי מְטְרוֹנִיתָא,  
 וְאִיהִי אֲתַחְבֵּרַת בְּהַדְיָהּ, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב שְׁנַיִם עָשָׂר.  
 וְזֹאת אֲשֶׁר דִּבֶּר לָהֶם אֲבִיהֶם וַיְבָרֶךְ אוֹתָם, דֵּהָא בְּאַתֵּר  
 דָּא, דְּבוּר שְׁרִיא.

אֲשֶׁר דִּבֶּר, הֵכָא קְשָׁרָא חַד, לְאַתְחַבְּרָא מִתְתָּא לְעֵילָא,  
 וּמֵעֵילָא לְתַתָּא. מִתְתָּא, בְּאַלִּין תְּרִיסַר שְׁבִטִין, וְזֹאת,  
 אֲתַחְבְּרָא בְּהַדְיָהּ. אֲשֶׁר דִּבֶּר, הָא חַבּוּרָא דְכַר וְנוֹקְבָא,  
 קְשׁוּרָא לְתַרִּין סְטְרִין, מִתְתָּא וּמִלְעֵילָא, לְסוּף קְשָׁר לֹוּן  
 בְּאַתֵּר דְּלְעֵילָא, דְכַר וְנוֹקְבָא כְּחֵדָא. הֵדָא הוּא דְכְּתִיב



אִישׁ אֲשֶׁר כִּבְרַכְתּוֹ וְגו'. מֵאֵי כִבְרַכְתּוֹ. אֲלֹא כִבְרַכְתּוֹ בַּת  
זוּגוֹ. אִישׁ אֲשֶׁר כִּבְרַכְתּוֹ תִּרְוּיָהּ כִּכְדָא.

פֶּתַח וְאָמַר, (תהלים לד) יְבָרְכֶךָ יי מְצִיּוֹן וּרְאָה בְּטוֹב  
יְרוּשָׁלַם וְגו', יְבָרְכֶךָ יי מְצִיּוֹן, דְּמַנְיָה נְפָקִין  
בְּרַכָּאן, לְאֲשַׁקָּא לְגִינְתָא. וְהוּא כְּלִיל כָּל בְּרַכָּאן, וַיְהִיב  
לָהּ, וּלְבַתֵּר וּרְאָה בְּטוֹב יְרוּשָׁלַם. לְאַחֲזָא דְכָל בְּרַכָּאן  
אֲתֵיין מְדַכֵּר וְנוֹקְבָא. כְּגוּוֹנָא דָא (במדבר ז) יְבָרְכֶךָ יי  
וַיִּשְׁמְרֶךָ. יְבָרְכֶךָ יי מְדַכּוּרָא. וַיִּשְׁמְרֶךָ מְנוֹקְבָא. יְבָרְכֶךָ יי  
מְזַכּוּר. וַיִּשְׁמְרֶךָ מְשֻׁמּוּר. וְכָלֵא חַד מְלָה, בְּגִין  
דְּמִתְרוּיָהּ נְפָקִין בְּרַכָּאן לְעֵלְמִין. וְעַל דָּא, אִישׁ (דף רמז  
ע"ב) אֲשֶׁר כִּבְרַכְתּוֹ בִּרְךָ אוֹתָם.

רַבִּי יְהוּדָה פֶּתַח קָרָא וְאָמַר, וַיְכַל יַעֲקֹב לְצִוּוֹת אֶת בְּנָיו  
וְגו'. וַיְכַל יַעֲקֹב לְצִוּוֹת אֶת בְּנָיו, לְצִוּוֹת, לְבָרְךָ  
מִבְּעֵי לֵיהּ. אֲלֹא דְפָקִיד לֹון לְגַבִּי שְׂכִינְתָא, לְאַתְקַשְׂרָא  
בְּהַדְּהָ. תוּ, דְפָקִיד לֹון עַל עֶסְקִי מְעַרְתָּא, דְּהִיא קְרִיבָא  
לְגִן עֵדוֹן, דְּתַמָּן הוּא אָדָם הָרָאשׁוֹן קְבוּר.

תָּא חַזִּי, הֵהוּא אֲתֵר אַקְרִי קְרִית אַרְבַּע. מֵאֵי טַעְמָא.  
בְּגִין דְּתַמָּן אֲתַקְבְּרוּ אַרְבַּע זוּגוֹת, אָדָם וְחַוָּה.  
אַבְרָהָם וְשָׂרָה. יַצְחָק וְרַבֵּקָה. יַעֲקֹב וְלֵאָה. הָא קוּשְׁיָא  
הָכָא, דְּתַנְיִנָן, אַבְהָן אֵינֹון רְתִיכָא קְדִישָׁא, וְרְתִיכָא לָאו  
פְּחוֹת מְאַרְבַּע, וְתַנְיִנָן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַחְבַּר לְמַלְכָּא

דָּוֶד בִּהְדִּיּוֹ, וְאֶתְעַבְדוּ רִתִּיכָא שְׁלִימְתָא, הֲדָא הוּא  
 דְּכִתְיִב, (תהלים קיח) אֶבֶן מָאֶסוּ הַבּוֹנִים וְגו'. דְּדוֹד מְלָכָא  
 אֶתְחַבֵּר לְמַהוּי רִתִּיכָא שְׁלִימְתָא בִּהְדִּיּוֹ. אִי הָכִי דָּוֶד  
 בְּעִיָּא (נ"א לְאֶתְקֻשְׂרָא) לְאֶתְקַבְּרָא בְּגוֹ אַבְהָן, וַיְהִי קְרִית  
 אַרְבַּע בִּהְדִּיָּה, מֵאִי טַעְמָא לָא אֶתְקַבֵּר בִּהְדִּיּוֹ.

אֶלָּא, דָּוֶד מְלָכָא אַתְרַּ מְתַתְקֵן הוּא לִיָּה פְּדָקָא יָאוֹת,  
 וּמֵאֵן הוּא צִיּוֹן, לְאֶתְחַבְּרָא לִיָּה כְּחֻדָּא. וְאָדָם  
 דְּאֶתְקַבֵּר בְּגוֹ אַבְהָן, הָא אֵינּוֹן אֶתְקַבְּרוּ בִּהְדִּיָּה, בְּגִין  
 דְּאִיְהוּ מְלָךְ קְדָמָאָה הוּא, וְאֶתְעַבֵּר מִנִּיָּה מְלָכוּ, וְאֶתְיָהֵב  
 לְדוֹד מְלָכָא. וּמִיּוֹמֵי דְאָדָם, אֶתְקֵיִם דָּוֶד מְלָכָא. הָאָדָם  
 אֶלְף שְׁנִין אֶתְגְּזֹר עֲלוּי, וְאֶתְעַבְּרוּ מִנִּיָּה שְׁבַעִין שְׁנִין,  
 יוֹמוֹי דְּדוֹד מְלָכָא, וְהוּא יְהִיב לֹוֹן. וְאַבְהָן הֵיךְ יְקוּמוֹן עַד  
 דְּיִיתִי דָּוֶד מְלָכָא, אֶלָּא זָכָה לְאֶתְרִיָּה, כְּדָקָא חֲזִי לִיָּה,  
 בְּגִינֵי כֶּךָ לָא אֶתְקַבֵּר לְגַבֵּי אַבְהָן.

תוּ, אַבְהָן בְּאַתְרַּ דְּדַכּוּרָא שְׁרִיִּין, וְדוֹד בְּאַתְרַּ דְּנוּקְבָא,  
 וְאַבְהָן נוּקְבָן אֶתְקַבְּרוּ בִּהְדִּיּוֹ. וְדוֹד אֶתְקַבֵּר  
 וְאֶתְחַבֵּר בְּאַתְרַּ דְּדַכּוּרָא, מְלָה כְּדָקָא חֲזִי לִיָּה. וַיֵּאֲסוּף  
 רַגְלֵיו אֶל הַמָּטָה, בְּגִין דְּהָא אִיְהוּ בְּאַתְרַּ דְּחִיִּין יְתִיב. כִּד  
 בְּעָא לְאֶסְתְּלָקָא מֵעֲלָמָא, נְחִית רַגְלוּי לְגַבֵּי מָטָה,  
 וְאֶתְכַנְיֵשׁ וְאֶסְתְּלַק מֵעֲלָמָא, הֲדָא הוּא דְּכִתְיִב, וַיִּגּוּעַ  
 וַיֵּאֲסֹף אֶל עַמּוּיוֹ. פֶּתַח וְאָמַר, (תהלים פד) נִכְסְפָה וְגַם כָּלְתָה

נִפְשֵׁי לְחֻצְרוֹת ה', מְלָה דָּא הָא אוֹקְמוּהָ חֲבַרְיָא. אָבֵל  
 תָּא חֲזִי, אֵית מְדוּרִין תַּתְּאִין, וְאֵית מְדוּרִין עֲלָאִין.  
 בְּעֲלָאִין לָאו (מְדוּרִין) שְׂרִיין תַּמָּן, וּמָאן אֵינּוֹן, אֵינּוֹן  
 בְּתֵי גֹאֵי, וּבְתֵי בְּרָאֵי. אֵינּוֹן אֶקְרוּן חֻצְרוֹת ה', בְּגִין  
 דְּאֵינּוֹן קִיִּימֵי בְּרַחֲמֵי וְתִיאוּבְתָא לְגַבֵּי נוֹקְבָא. תָּא חֲזִי,  
 כִּד נִשְׁמַתָּא סִלְקָא אֶתְעַר כִּלְא לְגַבֵּי נוֹקְבָא, דִּהָא אֵיהִי  
 אֶתְאַחַדַּת בְּתִיאוּבְתָא שְׁלִימַתָּא וְאֶתְקַשְׂרַת בֵּיהּ.

יַעֲקֹב לָא מִית, בְּגִין כֶּף לָא אֶתְמַר בֵּיהּ מוּתָא, אֶלָּא  
 וַיִּגְוַע וַיֵּאסֹף אֶל עַמּוּי. חָמֵי מַה כְּתִיב, וַיֵּאסֹף  
 רַגְלָיו אֶל הַמָּטָה, דְּאֶתְכַנֵּישׁ שְׁמֵשָׁא לְגַבֵּי סִיְהָרָא,  
 שְׁמֵשָׁא לָא מִית, אֶלָּא אֶתְכַנֵּישׁ מַעֲלָמָא, וְאֶזִּיל לְגַבֵּי  
 סִיְהָרָא.

תָּא חֲזִי, בְּשַׁעֲתָא דְּאֶתְכַנֵּישׁ יַעֲקֹב, אֶתְנַהִיר סִיְהָרָא,  
 וְתִיאוּבְתָא דְּשְׁמֵשָׁא עֲלָאָה אֶתְעַר לְגַבְהָ, בְּגִין  
 דְּשְׁמֵשָׁא כִּד סָלִיק, אֶתְעַר שְׁמֵשָׁא אַחְרָא, וְאֶתְדַבֵּק דָּא  
 בְּדָא, וְאֶתְנַהִיר סִיְהָרָא.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, שְׁפִיר קָא אֶמְרַת, אָבֵל הָא אֶתְמַר,  
 דְּעֲלָאָה עֲלָמָא דְּדְכוּרָא, אֶתְקַשְׂר בְּתַתָּאָה דְּאֵיהּוּ עֲלָמָא  
 דְּנוֹקְבָא, וְתַתָּאָה אֶתְקַשְׂר בְּעֲלָאָה, וְכִלְא דָּא כְּגֹוּנָא דָּא.  
 וְהָא אֶתְמַר תְּרִין עֲלָמִין נִינְהוּ, כְּדַכְתִּיב, (דְּבְרֵי הַיָּמִים א טז) מִן  
 הָעוֹלָם (קנ"ג ע"ב) וְעַד הָעוֹלָם. וְאַף עַל גַּב דְּתְרִין  
 נוֹקְבֵי נִינְהוּ, חַד מִתְתַּקֵּן בְּדְכוּרָא, וְחַד בְּנוֹקְבָא. דָּא

שֶׁבַע (שְׁבַת), וְדָא בַת שֶׁבַע. דָּא אַם, וְדָא אַם, דָּא אַקְרִי  
 אַם הַבְּנִים, וְדָא אַקְרִי אַם שְׁלֵמָה. כְּדַכְתִּיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים ג)  
 צְאֵנָה וְרֵאנָה בְּנוֹת צִיּוֹן בַּמֶּלֶךְ שְׁלֵמָה וְגו'. בַּמֶּלֶךְ שְׁלֵמָה,  
 בַּמֶּלֶךְ דְּכָל שְׁלֵמָא דִּילֵיהּ. דָּא אַם שְׁלֵמָה. כְּדַכְתִּיב, (מַלְכִים  
 א א) בַת שֶׁבַע אַם שְׁלֵמָה.

וְכַתִּיב, (מַלְכִים א ה) וַתֵּרֶב חֲכָמַת שְׁלֵמָה. חֲכָמַת שְׁלֵמָה, דָּא  
 אַם שְׁלֵמָה. דְּכַתִּיב, (מִשְׁלֵי ל א) דְּבָרֵי לְמוֹאֵל מֶלֶךְ  
 מִשָּׂא אֲשֶׁר יִסְרְתוּ אָמוּ. דְּבָרֵי לְמוֹאֵל מֶלֶךְ, הָאִי קָרָא  
 לָאו אֲתִיידַע מַהוּ סְתִימָא דִּילֵיהּ. אֶלָּא, דְּבָרֵי לְמוֹאֵל  
 מֶלֶךְ, דְּבָרִים דְּאֲתָמַר בְּגִין אֵל (דף רמט ע"א) דְּאִיהוּ מֶלֶךְ,  
 וּמֵאַן אִיהוּ. דָּא (תְּהִלִּים ז) אֵל זֹעֵם בְּכָל יוֹם. וְאֵל שְׂדֵי. כְּמָה  
 דְּאֲתָמַר. לְמוֹאֵל כְּמָא דְּאֲתָ אָמַר, (אִיּוֹב מ) לְמוֹ פִּי. לְמוֹאֵל  
 מֶלֶךְ, דְּאִיהוּ בַת שֶׁבַע. מִשָּׂא אֲשֶׁר יִסְרְתוּ אָמוּ, כַּד  
 אֲתַגְלִי עֲלוּי בְּגַבְעוֹן, בְּחֵלְמָא דְּלִילֵיא.

תָּא חֲזִי, יַעֲקֹב אֲתַכְּנִישׁ לְגַבֵּי סִיחָרָא, וְעֵבִיד בְּהַ פִּירִין  
 לְעֵלְמָא. וְלִית לָךְ דְּרָא בְּעֵלְמָא, דְּלֵא אִית בֵּיה  
 אִיבָא דִּיעֵקֵב, בְּגִין דְּהָא אִיהוּ אֲתַעֲרוּתָא לְעֵילָא,  
 בְּגִין דְּכַתִּיב, וַיֵּאֶסֹף רַגְלָיו אֶל הַמָּטָה, דְּאִיהוּ מְטָתִיה  
 דִּיעֵקֵב וְדָאִי.

זַכָּאָה חוּלְקִיָּה דִּיעֵקֵב, דְּהָא אֲשַׁתְּלִים לְעֵילָא וְתַתָּא,  
 דְּכַתִּיב, (יִרְמִיָּה ל) וְאַתָּה אַל תִּירָא עַבְדֵי יַעֲקֹב נְאֻם ה' וְגו'.

כִּי אֶתְךָ אָנִי. כִּי אֲתִי אַתָּה לֹא אֶתְמַר, אֲלֵא כִּי אֶתְךָ אָנִי,  
וְהָא אֶתְמַר.

רַבִּי יִצְחָק פִּתַּח וְאָמַר, וַיְבֹאוּ עַד גְּרֵן הָאֲטָד וְגו', וּכְתִיב,  
וַיֵּרָא יוֹשֵׁב הָאָרֶץ הַכְּנַעֲנִי אֶת הָאֵבֶל בְּגֵרֵן הָאֲטָד  
וְגו'. הַנִּי קָרְאִי אֵיִת לְאֶסְתְּכָלָא בְּהוּ, מֵאִי אֵיכְפַת לָן  
דְּאִינוּן אַתּוּ עַד גְּרֵן הָאֲטָד. וּמֵאִי טַעְמָא אֶתְכַנַּת אֲבִלוּתָא  
דָּא לְמִצְרַיִם, דְּהָא אֵבֶל יִשְׂרָאֵל מְבַעֵי לֵיהּ, מֵאִי טַעְמָא  
לְמִצְרַיִם.

אֲלֵא הָכִי אָמְרוּ, כֹּל הֵהוּא זְמַנָּא דְּהוּה יַעֲקֹב בְּמִצְרַיִם,  
אֶתְבָּרַךְ אֲרַעָא בְּגִינֵיהּ, וְנִילוּס הוּה נְפִיק וְאִשְׁקִי  
אֲרַעָא, וְעוּד דְּפַסֵּק כַּפְנָא בְּגִינֵיהּ דִּיעֲקֹב. וְעַל דָּא,  
מִצְרַאִי עֲבָדוּ אֲבִלוּתָא, וְאֶתְכַנַּי עַלֵּיהּ.

פִּתַּח וְאָמַר, (תהלים קו) מִי יִמְלֵל גְּבוּרוֹת יְיָ יִשְׁמִיעַ כָּל  
תְּהִלָּתוֹ, הָאִי קָרָא אוּקְמוּהָ. אֲבֵל מַהוּ יִמְלֵל, יַדְבֵּר  
מְבַעֵי לֵיהּ. וְאִי תִימָא דְּאֲרַחֲיָה דְּקָרָא הָכִי הוּא, דְּהָא  
קָרְאִי אִינוּן הָכִי. לֹא. דְּכִלְהוּ לְאַחֲזָאָה מְלָה קָא אֶתְיִין.  
אוּף הָכָא, לְאַחֲזָאָה מְלָה קָא אֶתְיָא, מִי יִמְלֵל (גְּבוּרוֹת יְיָ),  
כְּדַכְתִּיב, (דברים כג) וְקִטְפַת מְלִילוֹת. גְּבוּרוֹת ה', בְּגִין  
דְּסִגְיָאִין אִינוּן, דְּהָא כָּל גְּזֵרָא דְּדִינָא, מִתְּמָן קָא אֶתְיָא,  
וְעַל דָּא, מֵאֵן אִיהוּ דִּיסְלָק וַיַּעֲבֵר גְּזֵרָה חֲדָא, מֵאִינוּן  
גְּבוּרָאֵן דְּעֵבִיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.